

TÜRKİYE'DE KORREPETİTÖRLÜK MESLEĞİNİN GENEL DURUMU VE KORREPETİTÖRLERİN MESLEĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GENERAL STATUS OF THE CORREPETITOR PROFESSION IN TURKEY AND EVALUATION OF THE OPINIONS OF THE CORREPETITOR REGARDING THE PROFESSION

Kübra Sevim GÜLEÇ

Sanatta Yeterlik Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım Bölümü, Ankara, Türkiye
ORCID ID: 0000-0003-1821-1984

Doç.Dr.Yüksel PİRGON

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, Isparta/, Türkiye
ORCID ID: 0000-0002-6773-2930

Cite As: Güleç, K.S. & Pirgon, Y. (2021). "Türkiye'de Korrepitörlük Mesleğinin Genel Durumu Ve Korrepitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(52): 3077-3086.

ÖZET

Gerek çalgı eğitimi gerekse icracılık açısından bakıldığında korrepitasyonun çok önemli bir alan olduğu bilinmektedir. Bir enstrüman ya da ses ile bir eserin icra edilmesi sürecinde başvurulan kişi korrepitörlerdir. Aslında bir korrepitör sahnede bir orkestranın ve orkestra şefinin rolünü üstlenir. Sadece bu noktadan bakıldığında bile korrepitörlük mesleğinin uzmanlık, deneyim ve pek çok alanda bilgi sahibi olmayı gerektirdiği anlaşılabilir.

Bu çalışmada korrepitörlük mesleğinin Türkiye'deki durumunun incelenmesi hedeflenmiş, bu doğrultuda Ankara'da bulunan Devlet Çoksesli Korosu ve Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde korrepitör kadrosunda görev yapan piyanistler çalışma grubu olarak seçilmiştir. Çalışma grubuna araştırmacı tarafından geliştirilen ve uzman görüşü alınmış görüşme soruları uygulanmış, elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile tablolastırılıp sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Korrepitasyon, Piyano, Korrepitör, Eşlik, Eşlikçi

ABSTRACT

It can be said that correpitition is a very important field for either instrument education or performance. A correpititor is a person to consult for performing a musical piece with either an instrument or sound. As a matter of fact, a correpititor fills in both an orchestra and a conductor on the scene. Even from this point of view, it is obvious that being a correpititor requires proficiency, experience and huge amount of knowledge.

The purpose of this Work is to examine the situation of being a correpititor in Turkey; accordingly, the pianists who work as correpititors at State Polyphonic Choir and State Opera and Ballet in Ankara, are chosen to be examined. The interview questions prepared and expertised by the researcher, are asked to the group; the results are tabularized and presented by content analysis method.

Key words: Correpitition, Piano, Correpititor, accompaniment, accompanist

1. KORREPETİSYON VE KORREPETİTÖR KAVRAMLARI

Eşlik kavramının çok uzun yıllardan beri müzik tarihinde giderek gelişen bir kavram olduğu bilinmektedir. Literatürde eşlik ile ilgili pek çok tanım bulunmaktadır.

Eşlik; melodi çizgisıyla armoni oluşturan ses partileridir. Eşlikçi ise; bir ya da daha çok soliste eşlik eden tek ya da daha çok çalgıyı çalanlardır. (Aktüze, 2004; 181). Eşlik (korrepitasyon) bir çalgının diğer çalgılara ya da vokal müziklere eşlik etmesidir. Genellikle piyano tarafından yaylı, üflemeli çalgılara ve vokal müziklere eşlik edilerek gerçekleşir ve eşlik eden kişiye de 'korrepitör' denir. (Özel, 2012: 11) Özel'in açıklamalarına göre; korrepitasyon kelimesinin dilimizdeki tam anlamı "eşlik" ve korrepitör kelimesinin tam anlamı da "eşlikçi" kelimesidir.

Aktüze'ye (2004:304) göre ise; Korrepitör (Alm. Korrepitator; Fr. Correpititeur) Lat.: Birlikte tekrarlayan anlamında. Operada piyano eşliğinde solistlere partilerini çalıştıran; orkestranın yardımcı kapelmaysteri, koro şefidir.

Yukarıdaki tanımlara bakıldığında korrepitasyon, eşlik, korrepitör, eşlikçi tanımlarının farklılık gösterdiği görülmektedir. Fakat müzik eğitimi veren kurumlarda bu terimler korrepitasyon/eşlik ve korrepitör/eşlikçi olarak kullanılmaktadır. Ancak, korrepitasyon kelimesiyle eşliğin, korrepitör kelimesiyle de eşlikçinin aynı anlamda kullanılmayacağını belirten farklı görüşler de bulunmaktadır.

“Eşlik ve Korrepetisyon’un eşdeğer olarak nitelenmesi dersin amacıyla çalışmaktır. Bilindiği gibi Korrepetisyon, operalarda eşlik yapma ve rol çalıştırma mesleğidir” (Kalyoncu, 2004: 514).

Demirova (2010: 256); “Korrepetisyon ve eşlikçilik meslekleri arasında belirgin bir fark olmasına karşın her iki alanda da piyanistin dikkat etmesi gereken ortak özellikler bulunmaktadır” der ve bu nedenle çalışmasında korrepetitör/eşlikçi ve korrepetisyon/eşlik terimlerini bir arada kullanmak yerine eşlikçi/eşlik terimlerinin kullanmayı daha uygun görmüştür.

Yukarıdaki tanımlara bakıldığında tanımlar her ne şekilde kullanılırsa kullanılsın yapılan iş sahne icrası noktasında aynıdır. Ancak derinine inildiğinde farklar açığa çıkmaktadır. Eşlikçi de korrepetitör de artistik yeteneğinin yanında müzikal icra yeteneğine sahip olmak zorundadır. Aradaki fark ise eşlikçinin solistin eseri yorumlama ya da çalışma aşamasında bir korrepetitör gibi eğitimcilik özelliği taşımasının beklenmiyor olmasıdır. Çünkü; Kalyoncu (2004:514) belirttiği gibi “Korrepetisyon, operalarda eşlik yapma ve rol çalıştırma mesleğidir” Bu nokta da eşlikçi solist ile birlikte icra etme görevi yürütürken, korrepetitör aynı zamanda bir orkestra şefi gibi eserin çalışılma aşamasında da yer alır.

Eşlikçinin ustalığı çok özeldir. Büyük artistik yeteneğinden başka, müzikal icracılık yeteneği de ister. Eşlikçiler her zaman ve her yerde aranan kişilerdir: Konserlerde, opera sahnelenmesinde, koreografide vb. ortamlarda. Eşlikçi olmadan hiçbir müzik eğitimi kurumu, sanat kurumu çalışmalarını sağlıklı bir şekilde yürütemez (Demirova, 2010: 257).

Eşliğe, çoğunlukla arka planda olma karakterinden dolayı, kimi zaman müzikal ve artistik bakımdan yeterince önem verilmemektedir. Oysa eşlik, müziği tamamlayan önemli bir kısımdır. (Yüksel, 2010:13)

Yüklenilen sorumluluklar açısından eşlikçilik mesleğini her piyanistin icra edemeyeceği görülmektedir. Enstrümanda ustalık, deşifre yeteneği, solfej kabiliyeti, müzikal bilgi, form bilgisi, armonik analiz, sanat tarihi bilgisi v.b. akla gelebilecek pek çok bilgiye sahip olunması gereken bir meslek olan korrepetitörlük, önemli ve sürekli gelişim gerektiren bir daldır. Böylesine bilgi birikimi, uzmanlık ve yetenek isteyen bir meslek olması nedeni ile, solistlerin zaman zaman korrepetitör bulma konusunda sorunlar yaşadığı bilinmektedir.

Davran (1997:31,33,34) çalışmasında, müzik eğitimi veren bütün kurumlarda piyanist olarak yetişen öğrencilerin belli bir eğitim düzeyine geldikten sonra yetenek ve ilgi alanlarına göre dallara ayrılması gerektiğini; Ankara Devlet Konservatuarında bile eşlikçi sorununa çözüm bulunamadığını ve pek çok kurumun bu sorunu yurtdışından davet ettiği eşlikçilerle çözmeye çalıştıklarını ifade etmiştir.

“Müzik öğretmenliği programlarında 1997’de gerçekleştirilen “yeniden yapılanmada” yer verilmeyen korrepetisyon dersi on yıla yakın bir sürede müzik eğitimi anabilim dalları ders programlarında “eşlik (korrepetisyon)” adı altında, eşlik çalabilme hedefine paralel olarak öğrencinin eşlik çaldığı, bir ders olmuştur” (Yurga ve Kaya, 2009: 123). Ayrıca; Eşlik (Korrepetisyon) dersinin amacı Yüksek Öğretim Kurumu tarafından, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama eşlik çalışmalarını kapsar şeklinde belirlenmiştir (Dağdeviren, 2006: 4).

Oysaki yukarıda verilen tanımlara ve Davran’ın açıklamalarına bakıldığında korrepetisyon/eşlik dersinin öğrencinin bizzat kendisinin eşlik yaptığı bir ders değil, bir korrepetitör (eşlikçi) ile kendi ana çalgısında çaldığı eserleri seslendirmesi olarak görülmektedir. Bu noktada ülkemizde özellikle müzik öğretmeni yetiştiren programlarda bu dersin farklı uygulandığı düşünülebilir.

Kocaeli ve Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarları Müzik Bölümü ders tanıtım bilgilerine göre; Korrepetisyon “Şan, yaylı ve üflemeli çalgılar anasanat dalı öğrencilerinin eserlerini piyano eşliğinde çalışmalarını. Dersler bireysel olarak sekiz yarıyıl boyunca yapılmaktadır” şeklinde ortak bir tanım ve içerik ortaya konulabilir (Yurga ve Kaya, 2009: 123-124).

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nin ders tanımlarına bakıldığında ise korrepetisyon dersi; Üfleme ve vurma çalgılar ana sanat dalı ve yaylı çalgılar ana sanat dalında 4 yıl boyunca okutulmakta ve ders tanımı şu şekilde yapılmaktadır:

“Oda müziği derslerinde olduğu gibi, ortak bir yorum estetiğinde bütünleşmiş bir dinleme ve çalma alışkanlığı kazandırmak amaçlı yapılan bu ders aynı zamanda öğrencinin orkestra eşliğinde çalması gereken eserleri piyano eşliğiyle çalabilmesini ve o eserlerin orkestra partisini de tanınmasını sağlamaktadır” (<http://www.msgsu.edu.tr> [26 Mart 2013]).

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Piyano, Arp, Gitar Ana sanat dalında 2. ve 3. yıl ve Korrepetisyon sanat dalında 4 yıl boyunca okutulmakta olan eşlik teknikleri dersi tanımı ise şu şekilde yapılmıştır: “*Amaç piyanisti bir başka müzisyenle birlikte çalarken dikkat etmesi gereken ayrıntılar üzerinde yoğunlaştırarak onun farklı iki partiyi uyumlu bir balans ile bütünlüklü bir yoruma ulaşmasına yardımcı olmaktadır*” (<http://www.msgsu.edu.tr> [26 Mart 2013]).

Almanya’daki konservatuvarların müzik pedagojisi bölümlerinde korrepetisyon çalgı repertuarına eşlik ve şan repertuarına eşlik olmak üzere iki alana ayrılmıştır (Yurga ve Kaya, 2009: 125).

2. PROBLEM DURUMU

Ülkemizde özellikle eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği anabilim dallarında ve güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümlerinde yeteri kadar ya da hiç korrepetitör olmaması nedeni ile korrepetisyon gereken durumlarda bir takım sıkıntılar yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu bölümlerde çoğunlukla korrepetitör kadrosu olmaması nedeni ile, piyano dersini yürüten öğretim elemanları kendi ders yüklerinin yanı sıra, alan uzmanı olup olmadıklarına bakılmaksızın ve konuya hakim olma noktasındaki özyeterlik düşünceleri önemsenmeksizin kontrbas, viyolonsel, viyola, klarnet, şan vb. ana dal öğrencilerinin sınav ve konser eşliklerini yapmakla görevlendirilebilmektedirler. Bu durum, piyano öğretim elemanlarının ders yüklerinin üzerine bir de korrepetitörlük görevlerinin eklenmesine sebep olmakta ve iş yükleri oldukça artmaktadır. Buradan hareketle bu bölümlerde korrepetitörlüğün fahri bir iş olarak piyano hocalarının üzerine yüklenilmesinden ziyade ayrı bir meslek dalı olarak kabul edilip bunun gerektirdiği donanımına sahip korrepetitörlere ait kadroların açılmasının gerekliliği artmaktadır.

Bu araştırmanın problemini “Türkiye’de korrepetitörlük mesleğinin genel durumu ve korrepetitörlerin mesleğe karşı görüşleri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Problem cümlesinin cevabı aranırken aşağıdaki alt problemler de incelenecektir:

- ✓ Korrepetitörlerin mezun oldukları alanın korrepetitörlük mesleğini icra etme durumlarına etkisi nedir?
- ✓ Korrepetitörlerin Korrepetisyon yapmak için ayrı bir eğitim alma durumları ve bu durumun mesleklerine etkisi nedir?
- ✓ Korrepetitörlerin bu mesleği seçmelerinde rol oynayan etmenler nelerdir?
- ✓ Korrepetitörlerin mesleki tecrübelerinin mesleklerini icra etme durumlarına etkisi nedir?
- ✓ Bir korrepetitörde bulunması gereken özellikler nelerdir?
- ✓ Her piyanist korrepetitörlük mesleğini icra edebilecek özelliklere sahip midir?
- ✓ Korrepetitörlük mesleğinin Üniversitelerde ayrıca bir uzmanlık alanı/ bölüm olarak okutulması gerekli midir?
- ✓ Üniversitelerde korrepetitörlüğün bölüm/alan olarak bulunmamasının bu mesleği icra eden piyanistler açısından avantaj ve dezavantajları nelerdir?
- ✓ Korrepetitörlük mesleğinin ülkemizdeki ve yurt dışındaki durumu arasındaki farklılıkları ve Türkiye’de bu mesleği icra etmenin avantaj ve dezavantajları nelerdir?
- ✓ Ülkemizde mevcut korrepetitör sayısı yeterli midir?

Araştırmada, Türkiye’de korrepetitörlük mesleğinin genel durumu ve korrepetitörlerin mesleğe karşı görüşlerinin incelenmesi amaçlanmış ve elde edilen veriler doğrultusunda korrepetitörlük mesleğinin ülkemiz koşullarında ne şekilde standarda oturtulması gerektiği üzerine fikirler ortaya konulmuştur.

Burdan hareketle araştırma sonuçlarının Türkiye’de müzik eğitimi veren ve müzik icra eden kurumlarda korrepetisyon yapan/korrepetitörlük görevi icra eden kişilerin çalışmalarına ve bu alanda yapılacak diğer çalışmalara katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

3. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler önce mantıklı ve anlaşılır bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimleme yorumlanır, neden sonuç ilişkileri irdelenir ve bir takım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2000:159). Betimsel analizle ortaya çıkarılan veriler daha derinlemesine incelenmek ve kategorilere

ayrılmak üzere içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla farkedilemeye bilinen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2000:162).

4. ÇALIŞMA GRUBU

Bu araştırmanın çalışma grubunu Ankara Devlet Çoksesli Korosu ve Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde çalışmakta olan 3 korrepetitör oluşturmaktadır.

5. VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada veri toplama aracı olarak, literatür taraması ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme formu araştırmanın amaçları doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanmış, sorular daha önceki araştırmalardan da yararlanılarak ve uzman görüşü alınarak açık ve kapalı uçlu olmak üzere oluşturulmuştur.

7. VERİLERİN ANALİZİ

Bu araştırmada, görüşme formundan elde edilen veriler araştırmanın alt problemleri doğrultusunda içerik analizi yöntemi ile kategorilere ayrılarak betimsel tablolar şeklinde sunulmuştur.

8. BULGULAR VE YORUM

8.1. Korrepetitörlerin Mezun Oldukları Alanın Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etme Durumlarına Etkisi

Tablo 1. Korrepetitörlerin Mezun Oldukları Alanın Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etme Durumlarına Etkisine Yönelik Görüşleri

<p>Korrepetitör 1: Konservatuvarın piyano lisans programını tamamlamak için gerek solo gerekse oda müziği alanında belli bir teknik ve müzikal seviyeye ulaşmış olmak gereklidir. Bu donanımı elde etmiş bir piyanist kariyerine hangi alanda devam etmek isterse yolunu kendi tercih ve yeteneklerine göre belirleyebilir. Solistlik bir kariyer ya da eşlik etmek üzerine bir kariyer, ya da korrepetitör olmak(eşlik etmekten ayrı olarak eşlik ettiğiniz kişiyi çalıştıracak repertuar bilgisine sahip olmak) üzerine yapılan bir kariyer aslında farklı zorlukları ve çalışmaları gerektirse de önem açısından birbirinden önemli ya da önemsiz değildir; çünkü ancak iyi bir piyanist, yani iyi müzik bilen birisi yanındaki kişiye müziği doğru hissettirebilir, öğretebilir, eşlik edilişle yanındaki kişinin müziğini iyi (ya da kötü) yönde etkileyebilir. Bunun yanında korrepetitörlerin iyi bir deşifre kabiliyetinin olması da önemli bir unsurdur. Bu unsur piyano bölümündeki eğitimimiz sırasında solo çalışmalarımızda ne kadar çok eser çaldığımızla, müzik tanıdığımızla ve piyano tekniğimizin seviyesiyle bağlantılıdır. Tekniğiniz iyi bir seviyede ise okuduğunuz notaları kolayca ellerinize aktarabilir ve bir eseri daha kısa zamanda öğrenebilirsiniz. Bu durum süreç içerisinde çok daha fazla eseri tanımanızda zaman kazanmanıza yardımcı olur.</p>
<p>Korrepetitör 2: Korrepetitörlük için Gerçekten iyi bir teknik seviye olması gerekir. Bu da piyano bölümünün getirdiği bir şey.</p>
<p>Korrepetitör 3: Okul bittiğinde iyi seviyede piyano çalıyor olmak, elbette ki eşlik konusunda da elimizi güçlendiriyor. Zira herhangi bir eşlik partisini iyi seviyede analiz edemeden ve çalamadan, kişinin yanındaki diğer kişi ya da kişilere yardımcı olması mümkün olmuyor, bu yetileri de okul hayatımız boyunca elden geldiğince geliştirmeye çalışıyoruz. Tabi bu noktada, okulun verdiği diğer alan derslerinin de katkısı inkar edilemez: İyi bir armoni bilgisi, solfej bilinci ve takibi, çeşitli stillerle ve formlarla ilgili edinilmiş geniş bilgi vs. işin temelini oluşturuyor. Ve dolayısıyla bir piyanisti sadece eşlik partisini çalan bir enstrümançıdan, yanındaki müzisyeni her şekilde destekleyip yönlendirebilecek -benim kanımca- gerçek bir korrepetitöre dönüştürüyor.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlerin mezun oldukları alanın piyano olduğu ve bu bölümde hem enstrüman eğitimi bakımından teknik ve icra konularında uzmanlaştıkları hem de müzikal bilgilerini geliştirdikleri; armoni, işitme, form v.b. gibi dersler aracılığı ile hem form bilgisi hem deşifraj konularında geliştikleri ayrıca oda müziği dersleri ile çeşitli bestecilerin eserlerini tanıyarak repertuarlarını geliştirme imkanı buldukları bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara bakıldığında piyanistlerin mezun oldukları piyano bölümlerinde hem enstrüman hem de müzikal anlamda pek çok ders aldıkları ve çalgılarını üst seviyelerde icra edebilecek seviyeye ulaştıkları, ancak korrepetitörlük anlamında ayrıca bir eğitim verilmediği düşünülebilir.

8.2. Korrepetitörlerin Korrepetisyon Yapmak İçin Ayrı Bir Eğitim Alma Durumları Ve Bu Durumun Mesleklerine Etkisi

Tablo 2. Korrepetitörlerin Korrepetisyon Yapmak İçin Ayrı Bir Eğitim Alma Durumu Ve Bu Durumun Mesleğe Etkisine Yönelik Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Türkiye’de maalesef korrepetitörlük üzerine geniş kapsamlı bir eğitim yok. Benim küçük yaşlardan itibaren solo çalışmalarımın yanında birlikte çalmaya, eşlik etmeye büyük bir ilğim ve hevesim vardı. Küçük yaştan itibaren orkestralarla solist olarak çaldığım pek çok konser olmasına rağmen meslek seçimimde insan sesine duyduğum ilgi ağır bastı. Bu ilgime lisans son sınıfta ders listemizde yer alan ‘Şan eşliği repertuarı’ dersi güzel bir kılavuz olmuştur. Çalışma hayatım Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı öğretim görevlisi kadrosunda başlasa da daha sonra meslek olarak opera çatısı altında piyano çalacağım korrepetitörlük mesleğini tercih ettim. Korrepetitörlüğün kendi çalışma ve ilgimizin yanında ancak profesyonel bir ortamda, iyi şeflerle, rejisörlerle ve solistlerle, sanat adına bir alışveriş içinde olarak, zamanla geliştiğini düşünüyorum. Yani opera korrepetitörlüğünün en iyi okulu bir Opera Kurumu.</p>
<p>Korrepetitör 2: Konservatuarda Nimet KARATEKİN’in öğrencisiydim. Benim hocam kendisi de hem piyanistlik, hem eğitimcilik hem de korrepetitörlük yaptığı için beni de hep bu yönde geliştirdi. Vaktiyle konservatuarda korrepetisyon dersi varmış ama benim dönemimde kaldırılmıştı. Hocam kendisi de özellikle yaylı repertuarına hakim bir korrepetitördü. Bu nedenle de beni de bu yönde eğitti. Ama onun dışında bir eğitim almadım.</p>
<p>Korrepetitör 3: Bu alan için ayrıca bir bölümde eğitim almadım, fakat kendi bölümümde eşlik ve deşifraj dersleri gördüm. Bahsi geçen derslerde okulun çeşitli bölümlerinden çeşitli enstrümanlı ve şancılarla çalışma şansım oldu. Repertuar ve pratik açısından çok faydasını gördüğümü söyleyebilirim. Farklı tipte pek çok insana uyumlanmayı deneyimlemek açısından da benim için önemliydi. Bu arada deşifraj derslerinde de klavyedeki mesafelerin içselleştirilmesi, çeşitli anahtarlarda okuma ve yer yer transpoze ederek çalma, orta çaplı partitür okuyabilme gibi beceriler üzerinde durduk. Meslek hayatımda hala zaman zaman faydalandığım bazı pratikleri orada öğrendim.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlerin mesleklerini icra etmek için korrepetisyon odaklı bir eğitim almadıkları, ancak okulda aldıkları eşlik, deşifraj gibi derslerin kendilerine bazı pratikler kazandırmış olduğu; onun dışında kendi istekleri/ilgileri ve hocalarının desteği sayesinde korrepetisyon yapma konusunda yaptıkları çalışmalar ile belli bir seviyeye geldikleri; mesleklerini icra ederken de profesyonel bir ortamda iyi şefler, rejisörler ve solistlerle çalışmalarının gelişmelerini desteklediği bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara göre müzik bölümlerinde verilen derslerin korrepetitörlük yapmak için piyanistlere kısmen bir alt yapı oluşturduğu ancak tam anlamıyla iyi bir korrepetitör olabilmek için okuldaki eğitimin yeterli olmadığı düşünülmektedir.

8.3. Korrepetitörlerin Bu Mesleği Seçmelerinde Rol Oynayan Etmenler

Tablo 3. Korrepetitörlük Mesleğinin Seçilmesinde Rol Oynayan Etmenlere İlişkin Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Ben insan sesini ve bu sesle yapılan müziği çok özel buluyorum. Hiçbir enstrümanın insan sesi kadar etkili olmadığı kanısındayım. Mesela; Büyük bir Verdi Operasının korosu, Mozart’ın Requiem’i... Opera birçok sanatın bir arada bulunduğu, birçok müzisyenin; orkestra, solistler, koro, ışık, dekor, kostüm vs. büyük bir topluluğun birlikte çalıştığı harika bir meslek ortamı. Her birim ayrı ayrı çalıştıktan sonra bir araya geldiğinde ortaya çıkan şey çok heyecan verici. Tüm bunların yanında Türkiye’de müzisyenlerin bağlı olacağı kurumlar belirli sayıda. Ya akademisyen olarak Üniversiteler ya senfoni ya da operada olmalısınız. Ben akademisyen olmanın performans ile bağlantılı olmadığını düşünüyorum. Performansa dayalı bir isteğim olduğu için korrepetitörlüğü ve bu alanda sahnede olmayı seçtim.</p>
<p>Korrepetitör 2: Bir kere işin psikolojik boyutu çok tatmin edici bir eser çıkıyor ve her anına şahitsin. Koroyu alıp parça parça çalıştırıyorsun, gruplar geliyor gidiyor ama sen hep ordasın. İşin mutfağında. Arka plandaysın belki seyirci seni bilmiyor ama o sahnede o eseri icra eden herkes sen olmasan o eserin ortaya çıkamayacağını çok iyi biliyor. Bu çok ayrı bir duygu. Yeri geliyor şef dönüp sana soruyor “burası böyle mi olacak?” diye. Ayrıca İnsan sevmek, birlikte çalmayı sevmek gibi nedenler de korrepetitör olmayı seçmeme sebeptir. Zaten bu özellikleri nedeni ile insanlarla ilişkiler bakımından kişisel gelişim, repertuarının gelişmesi ve piyano eseri yazmamış bestecilerinin eserleri ile de tanışma fırsatı sunduğu için mesleki gelişim sağlaması da cabası.</p>
<p>Korrepetitör 3: Öncelikle beraber müzik yapmaktan aldığım keyif, beni ortaokul yıllarımdan itibaren arkadaşlarımla piyano eşliklerini merak etmeye ve elimden geldiğince çalmaya yönlendirdi. Bu yıllarda tanıştığım çok sevgili hocam Andree Sommer de profesyonel hayatını korrepetitör olarak sürdürmeyi tercih etmiş ve yaptığı işe aşık bir kadındı. Benim şahsi ilğim, hocama olan hayranlığım ve uyuşan kafa yapımız beni o yıllardan itibaren bu işle ciddi olarak ilgilenmeye itmiştir diyebilirim -zaten bahsi geçen eşlik ve deşifraj derslerini de kendisinden aldım.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlerin mesleklerini seçmelerinde rol oynayan etmenlerin birlikte çalmayı sevmek, işin mutfağında olup, eserin her anına tanık olmanın verdiği heyecan ve mutluluk hissi, performans alanında var olma isteği gibi etmenler olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara göre, Korrepetitörlük mesleğinin tercih edilme amaçlarından en baskın olanlarının birlikte müzik yapma isteği, eserlerin performans aşamasına hazırlık süreci ve performans anının verdiği mesleki tatmin olduğu söylenebilir.

8.4. Korrepetitörlerin Mesleki Tecrübelerinin Mesleklerini İcra Etme Durumlarına Etkisi

Tablo 4. Korrepetitörlerin Mesleki Tecrübelerinin Mesleklerini İcra Etme Durumlarına Etkisine İlişkin Görüşleri

<p>Korrepetitör 1: Daha önce de bahsettiğim gibi bu mesleği profesyonel bir çatı altında yapmak ve verimli geçirilmiş zaman yani tecrübe, bence korrepetitörlükte çok önemli. Her geçen yıl daha çok deneyim kazandığımı düşünüyorum. İlk yıllarda sadece kendi partimi güzel çalma uğraşım artık yerini güzel çalmaktan ayrı olarak, eserlerin librettolarını öğrenmeye, çeşitli yorumları öğrenip kendime en yakın olanı seçmeye, çalıştırmaya ve en önemlisi şan kulağımın doğru tekniği, yanlış tekniği seçip çalışmalarda çalıştığım solist arkadaşlarımı yönlendirmeye kadar gelişmesiyle devam ediyor. Ve repertuarım her geçen yıl daha çok genişliyor</p>
<p>Korrepetitör 2: Çok fazla eser çalışmış olmak repertuarımı geliştirdi. Benim öğrencilik yıllarımdan beri çalmadığım enstrüman kalmadı mesela. Bu da piyano literatüründe eser vermemiş ama diğer çalgılar üzerine çalışmış bestecilerin eserlerini tanımama olanak sağladı.</p>
<p>Korrepetitör 3: Tecrübe edilen süre arttıkça, karşılaştığım insan faktörü kaynaklı avantaj ve dezavantajlara nasıl yaklaşacağımı daha iyi sezmeye başladığımı söyleyebilirim.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlük mesleğinde tecrübenin repertuarı geliştirmesi, deneyime sahip olma, eser çalıştırırken solistlere gerektiğinde yardımcı olma ve insan ilişkileri gibi konularda etkili olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara göre tecrübe ve eser çalıştırma konularında etkili olma gibi özelliklere sahip olunması beklenen korrepetitörlerin; her çalgının literatürüne hakim olma ve enstrümanları tanımaları gerektiği için ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmesi ve buna yönelik alan içerisinde bölüm olarak yer bulması gerektiği düşünülmektedir.

8.5. Korrepetitörde Bulunması Gereken Özellikler

Tablo 5. Korrepetitörlük Mesleğini İcra Edenlerde Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Çok çalışkan ve sabırlı olmak gerekiyor. Bu iş kendinizle olan kısmı aşip bir başkasına öğretmeyi ve geliştirmeyi amaçlıyor. Bazen 7-8 solistin hatta onlarla bir light koronun olduğu müzikler çalışıyoruz. Bu tip çalışmalar korrepetitörün çok iyi kulağının olması gereken durumlar. Her partiyi çok iyi dinlemek, duymak, yönlendirmek, müzikal dinamikleri belirlemek gerek; tıpkı şef gibi. Zaten korrepetitörler şefden önceki çalışmaya hazırlıyor ve sonra şefle birlikte eseri bir orkestra gibi baştan sona solistlerle eşlik ederek çalıyor. Araştırmak, dinlemek yeni yorumlar öğrenmek de önemli. Her şeyi merak etmek gerekiyor. Yabancı dil, özellikle İtalyanca konusunda telaffuzlara hakim olup belli uyarıları çalıştırdığımız kişiye yapabilmek gerek.</p>
<p>Korrepetitör 2: Müzik tarihi, armoni, çalgı özelliklerini bilmek, bütün anahtarları okuyabilmek, iyi iletişim kurmak ve insan sevmek, dil bilmek. Sadece partiyon okuyup eşliği çalmak yetmez. Birlikte nefes almak başkaları ile çalmak, eserin neresini nasıl tınlattıman gerektiğini bilmek gerekir. Solisti çalıştırmak ve yeri gelince şefi yönetme yeteneği gerektirir. Eseri iyi analiz etmek gerekir. Oda müziği çalışmaları yapmış olmak çok önemlidir. Piyano eğitimi alırken korrepetitörlük de yapmak lazım. Bir korrepetitör öncelikle işini sevecek, solisti çalıştıracak kadar yeterliliği olacak. Korrepetitörlük çok zordur. Çünkü birlikte çaldığın için uyum gerekir, birlikte nefes alman gerekir. Stil bilmek lazım, kendini geliştirmek gerekir. Solistlikten daha zor bir meslektir. Yeri geldiğinde transpoze yapabilmek gerekir. Şefden daha iyi bilmen gerekir ben çok bilirim şef çalıştırdığımı. Önce 100 kişinin yaptığı iş sende toplanır sen o işi düzgün yapmazsan o eser çıkmaz. Şef de sorar zaten sence burası doğru mu burayı kaç vurayım diye. Yani Korrepetitör mutfağı çeviren kişidir.</p>
<p>Korrepetitör 3: Ben öncelikle yüksek bir uyum ve empati gerektiğini düşünüyorum. Çalışılan kişinin ihtiyaçlarını takip etmek, önemsemek ve anlamaya çalışmak gerekiyor. Elbette 1. sorunuzun cevabında bahsettiğim mesleki beceriler çok önemlidir; fakat uyum, empati ve takiple bir araya gelmediğinde çok da önemleri kalmamaktadır.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlerin işini seven, çok sabırlı, çalışkan, sürekli merak eden, alanına hakim; çok iyi müzik tarihi, armoni, çalgı özelliklerini bilen, bütün anahtarları okuyabilen, insanlarla iyi iletişim kuran, dil bilen, araştırmayı ve öğrenmeyi kendini geliştirmeyi seven kişiler olması gerektiği bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara bakarak bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği söylenebilir. Bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği düşünülmektedir.

8.6. Her Piyanist Korrepetitörlük Mesleğini İcra Edebilecek Özelliklere Sahip Midir?

Tablo 6. Her Piyanistin Korrepetitörlük Mesleğini İcra Edebilecek Özelliklere Sahip Olup Olmamasına İlişkin Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Konservatuvar Lisans eğitimi almış bir piyanist belli ölçütlere sahiptir diyebiliriz. Bu ölçüt yeni mezun olmuş bir kişide sadece eşlik etmek olarak başlayabilir: notaları çalar, nüansları yapar vs. sonrasında eşlik etmek çalıştırıcılığa varacak hakimiyet seviyesine ulaştığı zaman “korrepetitör” diyebiliriz. Çalışma ve öğrenme isteği bu konuda kişinin her zaman ilerlemesini sağlayacaktır. Bunların yanı sıra yaratılışındaki müzik yaparken eşlik etmeye yatkınlığının olması ya da olmaması bu işi yapabilme konusunda çok önemli unsurların başında gelir.</p>
<p>Korrepetitör 2: Önce insan sevecek, yaptığı işi sevecek, sürekli kendini geliştirecek memurlaşmayacak kişilerin yapabileceği bir meslektir. Sadece akor çalacak olsan bile o işi ciddiye almıyorsan ya da almayacaksan yapma daha iyi.</p>
<p>Korrepetitör 3: 5.sorunuzun cevabında da belirttiğim üzere uyum, takip ve empatiyi öncelemeyen bir piyanistin, korrepetitörlük mesleğinde olumlu bir yol alabileceğine pek ihtimal vermiyorum.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlük mesleğini severek yapan; uyum, empati yeteneği olan, bir eseri soliste çalıştıracak yeterliliğe erişmiş piyanistlerin yapabileceği bir meslek olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara göre; korrepetitörlerin insan ilişkileri iyi, mesleğini seven; teknik ve icra yönünden alanında gelişmiş piyanistlerden olmaları gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

8.7. Korrepetitörlük Mesleğinin Üniversitelerde Ayrıca Bir Uzmanlık Alanı/ Bölüm Olarak Bulunması Gerekli Midir?

Tablo 7. Üniversitelerde Korrepetitörlük Alanı İle İlgili Bir Bölümün Bulunmasına İlişkin Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Bulunabilir. Ortaokul ve Lise eğitimini tamamlamış bir piyanist Lisans eğitimine eşlik etmek istediği ya da korrepetitör olarak seçtiği dalda (lisans eğitimi boyunca) hem solo hem de korrepetitör olacağı alanın repertuar bilgisini alarak devam edebilir. Bu eğitim süreci meslek yaşamına hazırlanmasına yardımcı olur.</p>
<p>Korrepetitör 2: Piyano öğrencilerine bunun ders olarak konulması gerekir. Çünkü her müzik okuyan öğrencinin birlikte müzik yapması gerekir. Korrepetitörlük icracılığı geliştiren, birlikte nefes almayı geliştiren olmazsa olmaz bir alandır ve çok zordur. Ayrıca; müzikal olarak teknik seviye belli bir noktaya geldikten sonra bu alan olarak okunmalı. Ayrı bir bölüm olmalı. Çünkü ayrı bir uzmanlık alanıdır. Mesela gerekirse şef partiyonunu çalacaksınız. Her yönden gelişim gerektirir. Sadece eşliği alıp çalmak değil ki olay.</p>
<p>Korrepetitör 3: Bulunması gerektiğini düşünüyorum. Özellikle bu alana yönelmeye erken yaşta karar vermiş öğrenciler için, yıllar boyu sürecek olan eğitimlerini direkt olarak eşlik repertuarı üzerinde yapmak, meslek hayatlarına tecrübe ve birikim açısından önde başlamalarına imkan verecektir diye düşünüyorum.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlerin bu alanın üniversitelerde ayrı bir bölüm olarak bulunması gerektiği konusunda hemfikir oldukları ve bu mesleği icra edecek piyanistler açısından da meslek hayatlarına tecrübe ve birikim açısından önde başlama imkanı sunacağı bulgularına ulaşılmıştır.

Bu nedenle korrepetitörlüğün bölüm olarak üniversitelerin müzik eğitimi veren kurumlarında yer alması, bu meslekte yetişen piyanistlerin kısa sürede tecrübe ve birikim sağlamalarına olanak tanıyacaktır.

8.8. Üniversitelerde Korrepetitörlüğün Bölüm/Alan Olarak Bulunmamasının Bu Mesleği İcra Eden Piyanistler Açısından Avantaj Ve Dezavantajları

Tablo 8. Üniversitelerde Korrepetitörlük Alanının Bulunmamasının Bu Mesleği İcra Edenler Açısından Avantaj Ve Dezavantajlarına İlişkin Görüşleri

<p>Korrepetitör 1: Bu mesleğe karşı öncesinde kendi kişisel ilgisi olmayanlar, solo kariyer yapamayacaklarını düşünenler, ya da korrepetitörlüğü daha kolay sananlar bu mesleğe yönelme hatasında bulunabilirler. Bunun büyük bir yanılgı olduğunu maalesef işin içine girdikten sonra anlayabiliyorlar. Üniversite yıllarında bu işle bölümünde tanışmak bu anlamda avantaj olabilir. Çok hassas ama değinmek istediğim bir konu da öğrenci –öğretmen ilişkisi. Konservatuvarlardaki bireysel dersler öğrencinin psikolojik durumunu etkilediğinden, bu konuda ilgi ve istek uyandıracak bir öğretmen öğrencinin motivasyonunu sağlayacağı gibi tam aksi bir öğretmen de soğumasını sağlayabilir. Bu yönden baktığımızda etki altında kalmadan kendi ilgisi ile kendini sonraki yıllarda geliştirmesi avantaj sayılabilir.</p>
<p>Korrepetitör 2: Avantajı olur, dezavantajı olmaz. Ayrıca, korrepetitörlerin de bir zaman sonra branşlaşması gerekir çünkü Yaylıya, nefesliye, vurmalya çalmak başka başka bilgi gerektirir; mesela şana çalmak ek olarak dil bilme zorunluluğu gerektirir.</p>
<p>Korrepetitör 3: Her hangi bir avantajı olduğunu düşünmüyorum. Dezavantajı ise benzer işleri yapacak ve çoğu zaman birbirlerine destek olacak meslektaşlarının yıllar süren uzun bir yoldan yetişmesi ve dönem dönem bu eksikliğin hissedilmesi olabilir.</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; korrepetitörlerin iki tanesi bunun avantaj sağlayacağını belirtmiş bir tanesi ise her hangi bir avantaj sağlamayacağı ancak aynı mesleği yapan diğer meslektaşları bu eğitimi alarak uzun bir yoldan yetişeceği için eğitim almamış olan korrepetitör açısından dezavantaj oluşturabileceği belirtilmiştir.

Korrepetitör 1 ise bir mesleği edinmede bireysel çalışma daha fazla olduğu için öğretmen-öğrenci ilişkisinin önemini vurgulamıştır. İyi bir öğretmenle çalışılmasının meslek seçimini olumlu yönde etkileyeceği üzerinde durmuştur.

Bu açıklamalardan bu mesleğin üniversitelerde bölüm olarak bulunmasının avantajlı olabileceği ancak bu meslekte uzman ve bu mesleği severek yapan öğrencileri ile ilişkileri iyi olan öğretmenler tarafından eğitim verilmesi gerektiği bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara bakıldığında korrepetitörlük eğitimi almanın bunu bir meslek olarak icra edecek olan piyanistlerin yetiştirme sürecini kolaylaştıracağı ve kısaltacağı düşünülmektedir.

8.9. Korrepetitörlük Mesleğinin Ülkemizdeki Ve Yurt Dışındaki Durumu Arasındaki Farklılıkları Ve Türkiye’de Bu Mesleği İcra Etmenin Avantaj Ve Dezavantajları

Tablo 9. Korrepetitörlük Mesleğinin Ülkemizdeki Ve Yurt Dışındaki Durumu Arasındaki Farklılıkları Ve Türkiye’de Bu Mesleği İcra Etmenin Avantaj Ve Dezavantajlarına İlişkin Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Opera kurumunda çalışan bir piyanist olarak maddi koşullar gereği yurtdışından eskisi kadar beslenemediğimizi düşünüyorum. Gerek orkestra şefleri, gerekse rejisörlerle çalışmak bakımından Türkiye şu anda kendi içinde bir sanatsal alışveriş sürdürmekte. Yurtdışındaki korrepetitörlerin bu anlamda daha çok kişi ile temas halinde olma şansları var. Bu bir müzisyenin motivasyonu ve yeni bakış açıları tanınması bakımından önemli ve heyecan verici.</p>
<p>Korrepetitör 2: Yurtdışında, mesela Rusya’da, belli dönem piyano bölümünde okursun lisans döneminde icracı ya da korrepetitörlük bölümüne yönlendirilirsin. Ancak zannetme ki icracı korrepetisyon yapmaz, korrepetitör icracılık yapmaz. Bu öncelikle eğitim için birbirinden ayrılmaz. Ama bizim ülkemizde ben mezun olmadan önce programda olan korrepetisyon dersi programdan kaldırılmıştı. Ama tabii yurtdışında belli bir seviyeye gelen piyano öğrencilerini yavaş yavaş hocaları birlikte müzik yapmaya yönlendiriyorlar. Sınavda piyano eserini dinledikten sonra bir de korrepetitör olarak dinliyor ve o şekilde not veriyorlar. Benim hocalarımın döneminde Türkiye’de de durum böyleymiş aslında ama sonradan değişmiş.</p>
<p>Korrepetitör 3: Maalesef yurt dışındaki durum hakkında sağlıklı bir yorum yapabilecek yeterli bilgiye sahip değilim. Türkiye’deki dezavantajlarına gelirse, yer yer solistikte ilerleyememiş bir piyanistin mecburi tercihi olarak görüldüğünü fark ediyorum. Bu ve benzeri sebeplerden, korrepetitörlerin rica üzerine çalışan -ve geçimini bu işten sağlamayan- ikinci sınıf iş gücü olduğu algısı oluşabiliyor. Süreç içinde bu zihniyette pek çok kişiyle karşılaşılıyor ve nasıl başa çıkacağını öğrenmek zaman alıyor</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; Türkiye’de korrepetitörlük mesleğine ikinci sınıf iş gücü olarak bakıldığı, bu mesleği icra edenlerin yurtdışındaki meslektaşları gibi daha fazla şef ve rejisörle çalışma imkanı bulamadıkları ve bu nedenle yeni bakış açıları kazanma şansına sahip olamadıkları; ayrıca yurt dışında bir piyano öğrencisinin belli bir seviyeye gelene kadar piyano bölümünde okuduğu, bu sırada da seviyesi ve yetenekleri doğrultusunda icracılık ya da korrepetitörlük alanlarına yönlendirildiği, eğitimi boyunca da hocası tarafından birlikte çalmaya yönlendirildiği bulgularına ulaşılmıştır.

Korrepetitörlüğün Türkiye’de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği ortaya çıkmakta; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmalarının korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki eksiklikten ileri geldiği düşünülebilir.

8.10. Ülkemizde Mevcut Korrepetitör Sayısı Yeterli Midir?

Tablo 10. Ülkemizde Mevcut Korrepetitör Sayısına İlişkin Görüşler

<p>Korrepetitör 1: Her alanda olabileceği gibi korrepetitörler de aynı özelliklere sahip olmayabiliyor. Opera alanında da sayı çok fazla değil.</p>
<p>Korrepetitör 2: Önceden yaşıyordum ama artık piyanistler bunu bir iş kolu olarak gördükleri için yaşanmıyor. Çünkü müzik şirketleri menejerler kapında beklemiyor. Bu nedenle de iş kolu olarak yapmak zorundalar bunu.</p>
<p>Korrepetitör 3: Belli alanlarda ve seviyelerde özel insanlara ihtiyaç duyulduğu durumlarda kısıtlı sayıda uzman piyanist olduğunu düşünüyorum. Fakat genel tabloda bunu meslek edinmiş her yaşta ve seviyeden pek çok piyanist tanıyorum ve korrepetitör bulmakta genelde sorun yaşanmadığını sanıyorum</p>

Elde edilen veriler çerçevesinde; her seviyede piyanist olduğu ve bunu piyanistlerin bir iş kolu olarak görmeye başladıkları için geçmişte sorun yaşanmasına rağmen artık yaşanmadığı; ancak opera gibi ayrı bir

uzmanlık alanı gerektiren alanlarda kısıtlı sayıda uzman kişiler olması nedeni ile zorluk yaşanabildiği bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgulara bakıldığında piyanistlerin Korrepetitörlüğü bir iş kolu olarak görmeye başlamalarının aslında müzik alanında korrepetisyonun önemli ve değerli olduğu; okullarda bölüm olarak değerlendirilebileceği fikrini düşündürebilir.

9. SONUÇ

Araştırmada elde edilen bulgular ışığında;

- ✓ Çalışma grubundaki piyanistlerin mezun oldukları piyano bölümlerinde hem enstrüman hem de müzikal anlamda pek çok ders aldıkları ve çalgılarını üst seviyelerde icra edebilecek seviyeye ulaştıkları, ancak korrepetitörlük anlamında ayrıca bir eğitim almadıkları,
- ✓ Müzik bölümlerinde verilen derslerin korrepetitörlük yapmak için piyanistlere kısmen bir alt yapı oluşturduğu ancak tam anlamıyla iyi bir korrepetitör olabilmek için okuldaki eğitimin yeterli olmadığı,
- ✓ Korrepetitörlük mesleğinin tercih edilme amaçlarından en baskın olanlarının birlikte müzik yapma isteği; eserlerin performans aşamasına hazırlık süreci ve performans anının verdiği mesleki tatmin olduğu,
- ✓ Tecrübe ve eser çalıştırma konularında etkili olma gibi özelliklere sahip olunması beklenen korrepetitörlüğün; her çalgının literatürüne hakim olma ve enstrümanları tanımaları gerektiği için ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmesi ve müzik eğitimi veren kurumların uygun olanlarında bölüm olarak yer bulmasının yararlı olacağı,
- ✓ Bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği; bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği,
- ✓ Korrepetitörlerin empatik, insan ilişkileri iyi, mesleğini seven; teknik ve icra yönünden alanında gelişmiş piyanistlerden olmaları gerekliliği,
- ✓ Korrepetitörlüğün bölüm olarak üniversitelerin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda yer alması bu meslekte yetişen piyanistlerin kısa sürede tecrübe ve birikim sağlamalarına olanak tanıyacağı,
- ✓ Bu mesleğin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda bölüm olarak bulunmasının avantajlı olabileceği ancak bu meslekte uzman ve bu mesleği severek yapan, öğrencileri ile ilişkileri iyi olan öğretmenler tarafından eğitim verilmesi gerektiği,
- ✓ Korrepetitörlüğün Türkiye’de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği ortaya çıktığı; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmamalarının, korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki tüm aşamalarda var olan eksiklikten ileri geldiği,
- ✓ Bakıldığında piyanistlerin korrepetitörlüğü bir iş kolu olarak görmeye başlamalarının aslında müzik alanında korrepetisyonun önemli ve değerli olduğu; okullarda bölüm olarak açılmasının oldukça önemli olduğu, sonuçlarına ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- Aktüze, İ. (2004). Müziği Anlamak Ansiklopedik Müzik Sözlüğü (2.Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Davran, Y. (1997). Şarkı söyleme sanatında eşliğin önemi ve yeri. Ankara Devlet Konservatuvarı.
- Demirova, G. (2010). Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi ,1(12), 255-273.
- Kalyoncu, N. (2004). Müzik öğretmeni yeterlilikleri ve güncel müzik öğretmenliği lisans programı. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumunda sunulan bildiri (7-10 Nisan 2004, Isparta, ss.510-525), Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Özel, I. (2012). Bireysel Ses Eğitiminde Piyano Eğitiminin Önemi. Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, (2. Baskı) Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yurga, C. ve Kaya, Z. (2009). Yeniden yapılanma sürecinde müzik öğretmenliği programlarındaki korrepetisyon dersi eksikliği. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunulan bildiri (23-25 Eylül 2009, Samsun, ss.123-128), Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları No.131.

Yüksel, K. (2010). Piyano eşlikli şan performansında eşilikçinin algısal ve psikomotor becerileri, deneyimi ve piyanistik düzeyinin zamanlama uyumuyla ilişkisi, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

İnternet Kaynakları

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi. “Üfleme ve vurma çalgılar ana sanat dalı; yaylı çalgılar ana sanat dalı ve Piyano, Arp, Gitar Ana sanat dalı ders içerikleri” (<http://www.msgsu.edu.tr> [26 Mart 2013]).